

TRẢ BÀI VIẾT SỐ 8

(1 tiết)

I – MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

Giúp HS :

- Nắm được các yêu cầu về nội dung và hình thức của *Bài viết số 8*.
- Đánh giá được những ưu điểm và nhược điểm trong bài viết của mình về các phương diện : kiến thức, kĩ năng cơ bản của cả ba phân môn trong SGK *Ngữ văn 11 Nâng cao*, chủ yếu là tập hai.

II – NHỮNG ĐIỂM CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

Làm văn không chỉ là kiến thức mà người viết còn phải được rèn luyện nhiều về kĩ năng. Kĩ năng làm văn được hình thành chủ yếu thông qua thực hành, thông qua các bài kiểm tra thường kì cũng như các mục thực hành trong các bài học. Kĩ năng viết bài, làm bài kiểm tra còn gắn với các hình thức kiểm tra, đánh giá. Các bài kiểm tra, đánh giá tổng hợp cuối năm thể hiện rõ nhất yêu cầu của việc đổi mới đánh giá. Chính vì vậy khi tổng kết về văn nghị luận, bài học này gắn với bài kiểm tra tổng hợp cuối năm.

2. Về phương pháp

Chương trình Làm văn trong SGK *Ngữ văn 11 Nâng cao* có tám bài viết, trong đó có hai bài kiểm tra tổng hợp cuối học kì và cuối năm. Sáu bài còn lại chia đều cho văn nghị luận xã hội và nghị luận văn học. Mỗi bài viết thường nêu lên nhiều đề văn khác nhau (từ bốn đến sáu đề). GV nên thống kê lại tất cả các đề văn này và tổng kết, phân loại giúp HS thấy được sự phong phú, đa dạng của các đề tài nghị luận, các dạng đề, cách nêu vấn đề, cách diễn đạt và bố cục, cấu trúc một đề văn nghị luận,... Mục đích là giúp HS nắm được bản chất và yêu cầu của văn nghị luận, để không lúng túng khi tiếp xúc với các dạng đề văn nghị luận cụ thể khác nhau.

Trong khi dạy, GV cần tiến hành một cách linh hoạt, tự cân đối thời gian 1 tiết cho hai nội dung của bài học này. Trong khi tìm hiểu các nội dung tổng kết về văn nghị luận, GV cần nêu lên các ví dụ minh họa, liên hệ với các bài làm của HS trong năm để các nội dung trình bày có sức thuyết phục.

III – TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

Nội dung này tiến hành như quy trình của các tiết trả bài đã nêu.

1. Nêu lại các nội dung và hình thức của bài kiểm tra tổng hợp đã làm trên lớp.

2. Tìm hiểu và trả lời các câu hỏi sau :

– Đề kiểm tra tổng hợp cuối năm khác với các đề kiểm tra thường kì ở những điểm nào ? (Chú ý các yêu cầu về nội dung và hình thức).

– Những đơn vị kiến thức cơ bản nào về Văn học, Tiếng Việt và Làm văn đã được đánh giá trong bài kiểm tra này ?

- Nội dung chính mà bài tự luận cần tập trung làm nổi bật là vấn đề gì ?
- Phạm vi tư liệu đề yêu cầu là gì ? (Lấy ở đâu ? Trong phạm vi nào ?).
- Bài viết đã đáp ứng được những yêu cầu nào ? Còn thiếu những gì ? Nếu viết lại thì sẽ bổ sung như thế nào ?

- Những lỗi chính đã mắc phải trong bài kiểm tra tổng hợp này là những lỗi nào ?

3. Đối chiếu, so sánh giữa yêu cầu với bài làm cụ thể của mình để thấy được những ưu điểm và hạn chế cần khắc phục :

- Đã hiểu đúng vấn đề trọng tâm, kiểu văn bản và các thao tác lập luận cần vận dụng trong bài như thế nào ?

- Đã huy động được những kiến thức văn học sử, kiến thức tác phẩm và tri thức, kinh nghiệm đời sống cần thiết để phục vụ cho bài viết hay chưa ?

- Những lỗi cơ bản về kĩ năng viết còn mắc phải qua bài làm này là những lỗi nào ? (Về hệ thống ý, diễn đạt, bố cục, trình bày, chữ viết, chính tả, từ ngữ, ngữ pháp,... và về kĩ năng làm các câu hỏi trắc nghiệm).

4. Trao đổi và tìm ra phương hướng khắc phục các nhược điểm.

IV – TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Nhiều tác giả, *Hạt giống tâm hồn* (4 tập), NXB Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2004.

- Nhiều tác giả, *Lòng tốt là một món quà*, NXB Trẻ, Thành phố Hồ Chí Minh, 2004.

- Nguyễn Đăng Mạnh (Chủ biên), *Muốn viết được bài văn hay*, NXB Giáo dục, 2004.